

**פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (21/2018)
שהתקיימה בתאריך 21.12.2018 במשרדי בנק ישראל בתל אביב**

נוכחים מקרב חברי המועצה:

יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
סגי איתן
נדין בודו-טרקטנברג, המשנה לנגיד הבנק
יפעת ביטון (טלפונית למעט בנושא מספר 1)
נעים נג'אר
אפרים צדקה

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

קייט זירד, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
אילן סוציאנו, עוזר למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושא 2 של סדר היום:

פנינה קרן, מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

נוכחים נוספים בנושא 4 של סדר היום:

חדוה בר, המפקחת על הבנקים
טל הראל, ראש מטה המפקחת על הבנקים
יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה
אבנר זיו, מנהל החטיבה לטכנולוגיית המידע
רחל צימלס, היחידה לתכנון וכלכלה

נוכחים נוספים בנושא 5 של סדר היום:

חדוה בר, המפקחת על הבנקים (השתתפות חלקית)
טל הראל, ראש מטה המפקחת על הבנקים (השתתפות חלקית)
יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה
אבנר זיו, מנהל החטיבה לטכנולוגיית המידע
רחל צימלס, היחידה לתכנון וכלכלה

סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. עדכוני ממלאת מקום הנגיד והמנכ"ל
3. תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 - לשכת המנכ"ל
4. תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 – חטיבת הפיקוח על הבנקים
5. תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 - הצגת מסגרות המשאבים – דיון המשך

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בטיטוט הפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-4 באוקטובר 2018.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-4 באוקטובר 2018.

נושא 2 בסדר היום: עדכוני המשנה לנגיד והמנכ"ל

פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק

מנכ"ל הבנק דיווח כי כמחצית מעובדי הבנק חזרו מהדיר החלופי אל המבנה המרכזי בקריית הלאום. עם זאת, החזרת העובדים אל קריית הלאום מפגרת אחר לוח הזמנים שתוכנן ולא תושלם עד סוף השנה. אי לכך, הבנק חתם על הסכם עם המשכיר ועם השוכר אשר אמור להיכנס למשרדים שהבנק יפנה, שעל פיו הוא ימשיך לשכור בינואר שתי קומות במבנה. זאת בנוסף לשתי הקומות שאותן הוא ממשיך לשכור עד שהעובדים המאכלסים אותן יעברו אל מרכז הטכנולוגיה והחירום לאחר שבנייתו תושלם. תמורת שכירת שתי הקומות למשך חודש ישלם הבנק 270 אש"ח, כולל מע"מ. המנכ"ל ציין כי לבנק ניתנה אפשרות לשכור רק קומה אחת מבין השתיים, אך עליו להודיע על כך למשכיר ולשוכר החלופי מספיק זמן מראש. המנכ"ל הוסיף כי הקבלן אמור להשלים, במבנה המרכזי, את בניית עמדת הביטחון ואת בניית הגזיבו והחלבייה. עמדת הביטחון הייתה אמורה להיות כבר בנויה, ובגין האיחור בבנייתה הבנק יקנוס את הקבלן ב-100 אש"ח. בניית הגזיבו והחלבייה צפויה להסתיים בפברואר. המנכ"ל דיווח כי בניית מרכז הטכנולוגיה והחירום מתעכבת ביחס ללוח הזמנים שנקבע, והדגיש כי בכוונת הבנק לדרוש מהקבלן בתקיפות לעמוד בתנאי ההסכם, ואף להטיל עליו קנסות בהתאם להסכם ולצורך.

חבר מועצה הדגיש שכפי שהוחלט במועצה הבנק לא יאשר פק"ש (פקודת שינוי) כלשהי בבניית מרכז הטכנולוגיה והחירום כדי שלא לתת בידי הקבלן תירוץ בנוגע לעיכוב בעבודות הבינוי. הוא הבהיר שהואיל ובניית המרכז מתבצעת בשיטת תכנון-ביצוע כול האחריות לעיכובים מוטלת בלעדית על הקבלן.

נזקי מזג האוויר הסוער

המנכ"ל דיווח על חדירת מי גשמים דרך תקרת חדר המחשב הישן שבמרתף המבנה המרכזי, אשר לא שופץ במסגרת השיפוץ הכללי של המבנה. החדר מאכלס כיום ארונות תקשורת ושרתים. כתוצאה מכך הושבת למשך יום אחד השרת של המערכת לשיתוף בנתוני אשראי, והיה צורך להחליפו. המנכ"ל ציין כי התבצעו עבודות לאיטום החדר, הופקו לקחים והוגשה תביעה לפיצויים. המנכ"ל הדגיש כי לא נרשמו תקלות נוספות בעקבות פרק הגשם הבא שהתרחש.

החזרת העובדים אל קריית הלאום

מנכ"ל הבנק דיווח שוועד העובדים עצר את תהליך החזרה של עובדי הבנק אל קריית הלאום. עם זאת, ההכנות של הגופים השונים בבנק לקראת החזרה הושלמו.^{1*}

חבר מועצה שאל מדוע המו"מ על ההסכם הקיבוצי בבנק מתארך, והאם יש צד מסוים אשר מערים קשיים ומונע את ההגעה להסכם.

המנכ"ל השיב כי מדובר במו"מ מורכב הואיל וההסכם המתגבש הוא לטווח ארוך, והואיל ובמו"מ הנוכחי, בניגוד לעבר, נוטלים חלק באופן קבוע נציגים של 4 צדדים: הנהלת הבנק, ועד העובדים, הממונה על השכר במשרד האוצר וההסתדרות החדשה. המנכ"ל הבהיר כי לא הנהלת הבנק היא שמערימה קשיים. המנכ"ל ציין את תרומתו של נציג ההסתדרות החדשה למו"מ.

המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

המשנה לנגיד ציינה שהקמת המערכת מתקדמת מהר מאוד. עם זאת, יהיה צורך להוסיף לה אלמנט נוסף. המשנה לנגיד הסבירה שבשלב זה לשכות האשראי לא יוכלו להמשיך לספק שירותי ניטור מלאים על נוטלי אשראי כאשר החוק יכנס לתוקפו. לכן בנק ישראל ביקש כבר לפני 9 חודשים לשנות את החוק כך שאפשר יהיה ליישם ריצה במקביל², אבל לא הצליח עד כה לגייס את תמיכתם של משרדי האוצר והמשפטים. בהיעדר ריצה במקביל חשוב מאוד להוסיף את האלמנט האמור למערכת, קודם לעלייתה לאוויר ובאופן מלא ככל שניתן. אומנם מדובר בתוספת עלות משמעותית למדי, אך היא נמוכה ביחס לעלות הקמת המערכת.

חבר מועצה הביע את הערכתו לדרך שבה הממונה על השיתוף בנתוני אשראי מציג בתקשורת את חשיבות המערכת, והוסיף כי הוא רואה חשיבות רבה להציג לציבור את הישגי הבנק, ובהם הקמת המערכת, לצד פרסום פרטי ההסכם הקיבוצי המתגבש.

מנכ"ל הבנק אמר שהמערכת היא נדבך חשוב ברפורמות להגברת התחרות, והעריך כי תהיה לה השפעה דרמטית על שוק האשראי. המנכ"ל ציין כי טעינת הנתונים ההיסטוריים אל המערכת הסתיימה כחודש וחצי לפני הזמן שתוכנן, וכי המערכת תהיה ערוכה, בהיבט הטכנולוגי, לעלות לאוויר ב-2 בינואר. כעת נערכות בדיקות וסימולציות שנועדו לוודא את תקינות פעולת המערכת ואת שלמותה ויציבותה. במסגרת הבדיקות נבחנים התהליכים שהוגדרו, מקצה לקצה, תוך שימוש בלקוחות אמתיים מהבנק ומחוצה לו. המנכ"ל הוסיף כי כעת מתנהל מו"מ עם הספק שסייע לבנק להקים את המערכת, לגבי הוספת מודול הניטור, והוא נקב במחיר גבוה בהרבה מהמחיר שהבנק העריך והקציב לנושא. לדבריו, הבנק בחן גם חלופות אך אלה לא התאימו ללוח הזמנים הדחוק. אומנם ההשקעה במודול הניטור היא גבוהה, אך הוא צפוי להכניס לבנק הכנסה שנתית נאה מתשלומים של לשכות האשראי וספקי האשראי עבור השימוש במודול. הכנסה זו צפויה לכסות את ההשקעה בבניית המודול, בתוך שנתיים.

חבר מועצה שאל אם ההכנסות מהמערכת לשיתוף בנתוני אשראי, לאחר שזו תיכנס לשגרת פעילות, צפויות לכסות על עלויות התפעול, ומנכ"ל הבנק השיב כי ההכנסה השנתית מהמערכת צפויה להיות כשליש מהעלות השנתית של התפעול והתחזוקה.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום יחסי העבודה.

² שימוש במודלים הנוכחיים לדירוג אשראי, בד בבד עם המודלים החדשים שיפותחו על ידי לשכות האשראי על סמך הנתונים שבמערכת.

חבר מועצה אמר שהקמת המערכת התנהלה באופן ראוי לציון, הן בהיבט של לוח הזמנים והן בהיבט התקציבי. הוא הוסיף כי הבנק צריך להדגיש לציבור את חשיבות המערכת להגברת התחרות בשוק האשראי ואת תרומתה לציבור.

חבר מועצה אחר הציע לערוך טקס פומבי להשקת המערכת או מסיבת עיתונאים, שבהם יוצגו יתרונותיה.

התקיים דיון בנושא הסכם השכר המתגבש, שבו השתתפו חברי המועצה, מנכ"ל הבנק, היועצת המשפטית והמבקר הפנימי.

נושא 3 בסדר היום: תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 - לשכת המנכ"ל
הדיון לא התקיים.

נושא 4 בסדר היום: תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 - חטיבת הפיקוח על הבנקים

נושא 5 בסדר היום: תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2019 ומעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה והתקציב בשנת 2018 - הצגת מסגרות המשאבים – דיון המשך

חטיבת הפיקוח על הבנקים

חבר מועצה שאל את המפקחת על הבנקים מדוע לדעתה הפיקוח על הבנקים צריך להיות בבנק ישראל.

המפקחת על הבנקים השיבה שיש לכך כמה סיבות שהשתיים החשובות בהן הן: (1) הבנק המרכזי משמש כמלווה של מוצא אחרון (Lender of last Resort). כלומר, החוק נתן בידי נגיד הבנק את הסמכות לספק נזילות לבנק מסחרי המצוי בקשיים ובכך למנוע את התמוטטותו שעלולה, לנוכח הסיכון הסיסטמי, לגרום קשיים לבנקים אחרים ולסכן את יציבותה של המערכת הפיננסית או את פעילותה הסדירה. (2) למערכת הבנקאות יש חשיבות רבה מאוד בהיבט הציבורי, וצריך גוף עצמאי ובלתי תלוי בגורמים פוליטיים שיפקח עליה.

חבר מועצה ציין כי כול בנק מרכזי משמש כמלווה של מוצא אחרון, ולכן עליו להבטיח כי הבנקים מתנהלים כראוי. עם זאת, לא בכול הבנקים המרכזיים הפיקוח על הבנקים הוא חלק אינטגרלי, ובמדינות שונות יש מודלים שונים של פיקוח.

חבר מועצה העיר כי באופן עקרוני גם משרד האוצר יכול לשמש כמלווה של מוצא אחרון.

חבר מועצה ציין כי אין מדינה עם מודל כזה. הוא הוסיף כי משבר פיננסי עשוי להקיף את המערכת כולה או להתרכז רק בגוף מסוים.

המפקחת על הבנקים ציינה כי בעשור האחרון חלו התפתחויות משמעותיות במחקר על מודלים של פיקוח על מוסדות פיננסיים בכלל ועל הבנקים בפרט, אך לא נמצא מודל שהוכח חד-משמעית כי הוא עדיף. בישראל, לדוגמה, יש חוקרים המצדדים בקיומו של רגולטור אחד שיפקח על הבנקים, חברות הביטוח ושוק ההון, ולעומתם יש חוקרים המצדדים בחלוקת הרגולציה בין תחום היציבות לבין התחום הצרכני. המפקחת ציינה כי באנגליה הוחלט בעקבות המשבר של 2008 – שבעקבותיו בנקים מסחריים נקלעו למשבר וחלקם פשטו את הרגל – להחזיר את הפיקוח על הבנקים אל הבנק המרכזי, לאחר שנים שהוא היה ברשות ייעודית נפרדת.

מ"מ הנגיד אמרה כי מחקר שנערך לאחרונה הצביע על עלויות גבוהות מאוד הכרוכות במעבר ממודל אחד לאחר.

חבר מועצה שאל מהי חלוקת האחריות והאחריותיות (accountability) בין הנגיד, המפקחת על הבנקים ושר האוצר, באיזו מידה המפקחת על הבנקים כפופה לנגיד ומהם יחסי הגומלין ביניהם, והאם הכפיפות מחויבת המציאות.

בהתייחסה לחלוקת הסמכויות בינה ובין הנגיד אמרה המפקחת כי המפקח על הבנקים ככלל כפוף לנגיד בנק ישראל. יש חוקים – כמו חוק בנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, חוק בנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, וחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 – המגדירים את החלוקה של הסמכויות- מה באחריות הישירה של הנגיד ומה באחריות הישירה של המפקח על הבנקים, ויש גם סמכויות של המפקח שלהפעלתן נדרש אישור הנגיד.

יו"ר המועצה ביקש כי המועצה תייחד דיון לעבודת המפקחת במסגרת הארגונית של בנק ישראל.

המפקחת על הבנקים ציינה, לדוגמה, שהפיקוח מקבל שירותים מהחטיבה לטכנולוגיית המידע בבנק ישראל, כמובן ממשאבי אנוש וכל חטיבות התמך של בנק ישראל, וגם עומד בקשרי עבודה רצופים עם האגף ליציבות פיננסית שבחטיבת המחקר. בהתייחסה לתוכנית העבודה של חטיבת הפיקוח על הבנקים לשנת 2019, ציינה המפקחת כי חלק מתפקידי החטיבה נגזרים ישירות מהחוק, למשל: שמירה על יציבותה וחוסנה של המערכת הבנקאית תוך הבטחת ניהולם הזהיר של הסיכונים ושמירה על פיקדונות הציבור, ושמירה על הגינות היחסים בין הבנקים לבין לקוחותיהם. תפקידים אחרים הוגדרו על ידי הפיקוח בשנים האחרונות, כמו קידום התחרות והיעילות במערכת הבנקאית לטובת הציבור וקידום חדשנות טכנולוגית. כדי לקדם את החדשנות הטכנולוגית בבנקאות מושם דגש, בין השאר, על הצורך של הבנקים להשקיע במערכות המחשוב שלהם, שבחלקן הן ישנות ועלולות לגרום לתקלות שיפגעו בשירותים לציבור ובהמשכיות העסקית. ההתבססות ההולכת וגוברת על טכנולוגיה מאפשרת שירות בנקאי יותר נוח וזמין לרוב האוכלוסיות, אולם במקביל היא גם מעצימה את הסיכונים הקיברנטיים (סייבר). הסוגיות הטכנולוגיות הללו מקבלות מקום מרכזי בתוכנית העבודה של הפיקוח על הבנקים. סוגיה מרכזית נוספת בתוכנית העבודה היא סוגיית שיווק האשראי הצרכני, הואיל ושיווק אגרסיבי עלול להביא לנטילת אשראי בהיקפים גדולים, שלא בהתאם לצרכי הלקוח ויכולותיו, ובהתאם להרע את מצבו של הלקוח. ספקי האשראי – בנקים וגופים חוץ בנקאיים, מצופים לנהוג בצורה הוגנת והולמת כלפי הלקוחות. לדבריה, יש לפיקוח על הבנקים אוסף של כלים שבו הוא משתמש כדי להטמיע את התפיסה הזו בבנקים ולוודא שהם פועלים כפי שמצופה מהם. ב-2019 מתכוון הפיקוח להוציא הוראה חדשה בנושא שיווק אשראי צרכני ולהמשיך לערוך ביקורות בשטח, בעניין זה. בנוסף, הפיקוח בתהליך של הטלת עיצומים כספיים על גופים ששיווקו אשראי בניגוד לחוק חובת אזהרה בפרסום.

המפקחת ציינה כי בשנה הקרובה ימשיך הפיקוח להתמודד עם סיכונים ציית, ובפרט יוודא שהושלמה הפקת הלקחים מהחקירות של הרשויות האמריקאיות כנגד בנקים ישראליים (במקביל לחקירות של בנקים זרים בעולם). המפקחת הדגישה כי האירועים הנחקרים התרחשו בסוף המאה הקודמת ובתחילת הנוכחית, ואינם אירועים של השנים האחרונות. בתשובה לשאלות חבר מועצה אמרה המפקחת כי השלוחות של הבנקים הישראליים בחו"ל ברובן הן חברות בנות של הבנקים הישראליים, ואלה נושאים באחריות לפעילותן. יש גם בנקים שיש להם סניף בחו"ל. לפיכך, הפיקוח דורש מהבנקים בישראל לנהל כיאות את פעילותם בחו"ל ולהימנע מחשיפה לסיכונים מהותיים בכלל ובתחומי ציית לחוק בפרט.

חבר המועצה הוסיף ושאל אם הפיקוח על הבנקים נחקר גם הוא על ידי הרשויות האמריקאיות.

המפקחת השיבה בשלילה, אך ציינה כי מבקר המדינה ביצע ופרסם ב-2015 דוח ביקורת על הפיקוח על הבנקים בנושא הפיקוח על שלוחות חו"ל, שבו ציין כי הפיקוח על הבנקים ובנק ישראל לא היו ערים לחלק מהסיכונים שהתפתחו בחלק

מפעילות השלוחות, ולא הנחו כיאות את הבנקים בנושאים אלה. המפקחת הבהירה שאמנם גם הפיקוח נושא באחריות מסוימת, אך אחריות זו היא משנית ופחותה בהרבה בהשוואה לאחריותו של הבנק המסחרי.

חבר המועצה המשיך ושאל אם הפיקוח מפקח על הבנקים גם בהיבטים הקשורים לאיומים קיברנטיים (סיכוני סייבר).

המפקחת השיבה כי לפיקוח על הבנקים יש אחריות לפקח על כול הסיכונים בבנקים, ואלה משתנים על פני זמן. בעבר סיכוני האשראי היו הגדולים ביותר, לדוגמא בעקבות החשיפה ללווים גדולים, בהמשך עלו סיכוני הציות והיום סיכוני הסייבר נהיו משמעותיים. כמובן הסיכונים ימשיכו להשתנות וניהול הסיכונים והפיקוח צריך להתאים את עצמו לכך. היא הוסיפה כי בידי הפיקוח יש כלים שונים שבאמצעותם הוא מפקח על הבנקים, בראשם הוראות ניהול בנקאי תקין, שמעלות דרישות והנחיות בנושאים רבים שנוגעים לסיכונים, וביקורות שהפיקוח עורך בבנקים. בנוגע לאיומי הסייבר הפיקוח הוציא הוראה המנחה את ההנהלות והדירקטוריונים של הבנקים לדון במדיניות ניהול סיכוני סייבר ולאשר אותה, וגם לקיים פונקציה ייעודית בבנק, בדרג גבוה ובעלת משאבים מספיקים ובעלי ניסיון נדרש, שתהיה אחראית לנושא ניהול סיכוני הסייבר. גם רשות הסייבר הלאומית מסייעת לפיקוח על הבנקים ולבנקים בהגנה כנגד אירועי סייבר לנוכח התפיסה שהבנקים ושב"א ומס"ב הם חלק מהתשתית הלאומית, וככאלה הם עלולים להיות חשופים לתקיפות ברמת מדינה. שיתוף הפעולה של הפיקוח על הבנקים והבנקים עם רשות הסייבר היה נושא שהפיקוח הוביל בשנתיים האחרונות, מתוך חשיבות שהיא רואה בנושא והסיכון הגבוה שהוא מגלם.

חבר מועצה שאל אם הפיקוח על הבנקים פרסם לבנקים בישראל הנחיות בנוגע להיבטי מיסוי של כספים שהופקדו בחשבונות של תושבי חוץ, והאם הוא אוכף את יישומן.

המפקחת על הבנקים אישרה שהפיקוח הוציא הנחיות לבנקים בנושאי תושבי חוץ ודרש שהבנקים ינהלו את הסיכונים ויטמיעו את הלקחים מהחקירות האמריקאיות. הנושא של חשבונות של אזרחים אמריקאים טופל גם בהתאם להנחיות של הרשויות בארה"ב (FATCA). ההנחיות הללו קיבלו ביטוי גם בחקיקה בישראל ב-2016 וגם בהוראות שהפיקוח פרסם לבנקים. עם זאת הטיפול בתושבי חוץ אחרים – לא אמריקאים טרם הושלם והאיל ונדרשת חקיקה נוספת בישראל הנקראת CRS (Common Reporting Standards). על פי חקיקה זאת, גוף פיננסי, לאו דווקא בנק, שאזרח של מדינה זרה הפקיד אצלו כספים, יצטרך לדווח על כך לרשויות של אותה מדינה זרה. כיום הדבר אינו אפשרי בישראל לנוכח חובת הסודיות החלה על הגופים הפיננסיים כלפי הלקוח. יש חשיבות עליונה שהמדינה תסדיר את הנושא של חוק ה CRS ורק אז יוכלו הגופים הפיננסיים להיערך בהתאם.

המפקחת ציינה כי מטרה מרכזית נוספת של הפיקוח, המקבלת ביטוי בתוכנית העבודה, היא לקדם את ההוגנות כלפי לקוחות הבנקים ואת אופן הציבור במערכת הבנקאית. מטרה זו תקודם, בין השאר, באמצעות הגברת האכיפה והטלת סנקציות בנושאים צרכניים. כמו כן, בכוונת הפיקוח לפרסם בקרוב תוצאות של סקר שביעות רצון חדש שנערך בקרב לקוחות הבנקים, שבו נשאלו הלקוחות לגבי מידת שביעות רצונם מהשירותים הבנקאיים בכלל הבנקים. הפרסום נועד להגביר את התחרות בין הבנקים על השירות, ויסייע להם לשפר שירותים שנדרשים, לטובת הלקוחות.

צעדים נוספים שהפיקוח מקדם לטובת הגברת התחרות בתחום משקי הבית והם חלק מתוכנית העבודה השנתית: התמיכה ברפורמה של הפרדת חברות כרטיסי אשראי מהבנקים- אשר דורשת ליווי צמוד והתאמת רגולציה; וגם התאמת הרגולציה

כדי לאפשר את הקמתו של בנק חדש בישראל. לדבריה, אחד החסמים הגבוהים להקמת בנק הוא התשתית הטכנולוגית³, פרויקט גדול נוסף בתוכנית העבודה הרב שנתית של הפיקוח על הבנקים לקידום התחרות הוא מעבר מבנק לבנק בקליק, שבסופו, בעוד כשנתיים, יוכל לקוח לעבור מבנק לבנק בתוך שבוע בלי שיהיה צריך להתרוצץ בסבך הבירוקרטיה, ואפילו לא לגשת לסניף בנק או לפנות לבנק "הישן" אותו הוא מעוניין לעזוב. פרויקט נוסף בתוכנית העבודה, שנועד לתמוך בתחרות הוא הבנקאות הפתוחה (API) – מדובר בהיערכות גדולה שתאפשר לצדדים שלישיים – חברות פינטק – לגשת לכל מידע שקיים בבנק מסחרי על לקוח שנתן את הסכמתו לכך. המידע יאפשר הגברת תחרות בתחומים פיננסיים שונים, השוואת עלויות השירותים הפיננסיים ביתר קלות ועוד. הפרויקט מקודם יחד עם חטיבת טכנולוגית המידע בבנק ישראל ומנכ"ל הבנק מסייע מאוד.

המשנה לנגיד הוסיפה שבעוד שהמערכת לשיתוף בנתוני אשראי מכילה רק מידע על האשראי של הלקוח (התחייבויותיו), הבנקאות הפתוחה תאפשר להעביר גם מידע אחר, למשל את הנכסים הפיננסיים של הלקוח, פעולות בחשבון ועוד. חבר מועצה שאל אם הפיקוח שותף בהקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי.

המפקחת השיבה שההובלה של הפרויקט מבוצעת על-ידי הצוות הייעודי שהוקדם לנושא בבנק ישראל והפיקוח תומך במה שנדרש. היא העריכה שהמערכת תגרום לשינוי מהותי גם במערכת הבנקאות וגם בציבור בשני ממדים: היא תגביר את התחרות בין ספקי האשראי ובהם הבנקים, חברות כרטיסי האשראי וגופים חוץ בנקאיים אחרים, והציבור יצא מכך נשכר, והיא גם תתרום לניהול טוב יותר של הסיכונים. היא הסבירה שהמערכת תאפשר הן לספק האשראי והן ללקוח לראות את תמונת האשראי המלאה של הלקוח, מהמקורות השונים, ולנהל טוב יותר את הסיכונים שלהם.

חבר המועצה הקודם שאל את המפקחת כיצד היא תתמודד עם הקיצוץ שהושת על תקציב החטיבה בהתאם להחלטת המועצה לקצץ בתקציב הבנק.

המפקחת השיבה כי לחטיבה יהיה קשה להתמודד עם הקיצוץ בתקציב, וציינה כי לא זו בלבד שהחטיבה לא קיבלה את התוספת המשמעותית שביקשה לעומת התקציב של 2018, אלא שהתקציב ל-2019 אף קוצץ בהשוואה לזה של 2018. היא הסבירה כי מאז שנכנסה לתפקידה לפני כשלוש שנים וחצי נוספו לחטיבה משימות רבות, חלקן לפי דרישה ציבורית וחוקים שעברו, כמו מתן אישור לסגירת סניפים (כול בקשה נבחנת לגופה) וכמו סוגית הבנקאות הקורספונדנטית עם הרשות הפלסטינית – בה הוחלט שהפיקוח על הבנקים יפקח על החברה הממשלתית שתקום לעניין זה. מעבר לכך, הפיקוח נערך למציאות המשתנה בהיבט הטכנולוגי ולסיכונים שנוספו בעקבות שינויים אלה. המפקחת ציינה כי לנוכח כוח האדם המועט יחסית בחטיבה – כ-160 עובדים ביחס למערכת בנקאית של 42,000 עובדים – הפיקוח מתבצע על מוקדי הסיכון העיקריים בלבד. היא הדגישה כי המשאבים העומדים לרשות החטיבה מצומצמים בהשוואה לרשויות מפקחות אחרות ולא גדלו בצורה משמעותית בשנים האחרונות.^{4*} היא הוסיפה כי כדי לפצות על המחסור בכוח אדם עובדי החטיבה פועלים תחת לחץ גדול מאוד וגם עובדים שעות רבות מאוד מדי יום.

³ לתשתית הטכנולוגית יש עלויות גבוהות וקיימים יתרונות לגודל. במסגרת החוק לקידום התחרות, שבוצע על בסיס דוח ועדת שטרומ, הוחלט שהאוצר יקדם הקמת מרכז מחשבים משותף (לשכת שירות) שתיתן מענה למספר בנקים חדשים או קטנים וכך תקל עליה.

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע בביטחון הבנק, ביטחון המדינה או יחסי החוץ.

חבר מועצה אמר שבתחום ההתמודדות עם איומי הסייבר אסור לבנק ישראל לחסוך במשאבים ואלה צריכים להניח את דעת המפקחת.

המפקחת על הבנקים טענה כי המגבלה העיקרית שמונעת מבנק ישראל לגייס עובדים בעלי מומחיות בתחום הסייבר היא השכר שהוא יכול להציע. היא ציינה כי ביקשה תוספת תקציב עבור גיוס מומחה, באמצעות מיקור חוץ, שילווה את הביקורות שהפיקוח עורך בבנקים בתחום הסייבר.

מנכ"ל הבנק אמר שעדיף לבנק לגייס עובדים בעלי מומחיות בתחום ולא להסתמך על מיקור חוץ.

חבר מועצה אחר הזכיר כי בדיון שהתקיים בוועדת הביקורת הסתבר שבפיקוח על הבנקים ישנם שני גופים העוסקים בתחום הטכנולוגי, ואפשר יהיה לחסוך במשאבים אם הם יאוחדו.

חבר המועצה הקודם אמר שתוספת המשאבים לעניין ההתמודדות עם איומי הסייבר אינה מחייבת תוספת תקציב. אפשר להשיג את המשאבים באמצעות שינוי מבני, או העתקת תקנים ותקציבים מסעיפים אחרים ובהחלט לא לפגוע ביהערכות לאיומי הסייבר. בכול מקרה, כול שינוי בתקציב החטיבה צריך להיות על דעת המפקחת, שצריכה להיות נוחה בעניין ההתמודדות עם איומי הסייבר.

המשנה לנגיד אמרה שבתחום הסייבר אי אפשר להגיע למצב המניח את הדעת, הואיל וזהו תחום שמתפתח ומתחדש באופן מתמיד. עם זאת, החיבור של הבנקים לרשות הסייבר הלאומי היה מהלך חשוב שבו נקטה המפקחת כדי לשפר את יכולתם של הבנקים להתמודד עם איומי הסייבר.

המשנה לנגיד ציינה כי קיצוץ בתקציב מחייב את המנהלים לתעדף את משימותיהם. היא אמרה כי הנחתה את המנהלים הכפופים אליה שלא לערוך קיצוץ אחד של 5%, אלא לערוך סדר עדיפות ולקצץ במקומות החשובים פחות.

המפקחת על הבנקים אמרה שהקיצוץ בתקציב כפה עליה לקצץ סכומים ניכרים בתקציב שיועד עבור הסברה במגוון נושאים, כמו הנחיות ללקוחות הבנקים כיצד להיזהר מהתקפות סייבר או הסברה בנושא התקן החדש של עולם התשלומים –EMV⁵, שחשוב לציבור הרחב.

יו"ר המועצה הבהיר שהמועצה אינה מתערבת בשיקוליה של חטיבה מהיכן לקצץ בתקציבה כדי לעמוד בדרישת הקיצוץ בשיעור של 5% בתקציב הבנק.

מנכ"ל הבנק העריך כי התשתית של הגנת הסייבר בבנק ישראל טובה יותר בהשוואה לגופים אחרים ובהם גופים פיננסיים. זאת, כתוצאה ממודעות גבוהה והשקעה. אומנם גם בבנקים המסחריים יש מודעות לנושא והם משקיעים משאבים רבים, אבל חשוב לאתגר את המערכות שלהם באמצעות ביקורות ומבדקי חדירה. לכן חשוב לחזק את פונקציית הבקרה והפיקוח בתחום הסייבר בפיקוח על הבנקים.

⁵ אישור פעולה בכרטיס אשראי באמצעות הקשת קוד (PIN).

המפקחת על הבנקים אמרה שבנוסף לחיזוק פונקציית הסייבר הפיקוחית היא מבקשת גם לחזק את היחידה לפניות הציבור בתקן נוסף. זאת כדי להמשיך ולשפר את השירות – כפי שנעשה בשנים האחרונות בד בבד עם שינוי תהליך הפנייה לפיקוח – הואיל ורמת השירות עדיין אינה משביעה רצון וזמן המענה לפנייה של לקוחות עדיין ארוך מהרצוי.

חבר מועצה ציין כי הטיפול בתלונות הציבור בפיקוח על הבנקים נדון בוועדת הביקורת שסברה כי יש צורך לחזק את היחידה וביחד עם זאת להגדיר אמנת שירות.

המפקחת על הבנקים הדגישה כי בשנת 2017 גדל מספר הפניות ליחידה לפניות הציבור של הפיקוח על הבנקים ב-35%. תקן נוסף אולי לא ישפר את רמת השירות אך יאפשר לפחות לשמור על הרמה הקיימת. היא הוסיפה כי גם עבור הפיקוח על החברה הממשלתית שתוקם לעניין הבנקאות הקורספונדנטית עם הרשות הפלסטינית, דרוש תקן נוסף.

חבר מועצה אחר ציין כי בדיון שהתקיים בוועדת הביקורת בעניין היחידה לפניות הציבור עלה שאחד מממצאי דוח הביקורת על היחידה הוא הזמן הממושך למדי הנדרש לטיפול בפנייה. הוא הוסיף כי הוועדה ביקשה מהמפקחת לבחון אפשרות לרה-ארגון בחטיבה, אשר בעקבותיו עשויים להתפנות תקנים לטובת היחידה.

המפקחת ציינה כי נערך רה-ארגון בתוך היחידה לפניות הציבור וגם נערך תעודף של משימותיה כדי להתמודד עם הגידול בפניות והעומסים. עם זאת, היחידה עדיין מתקשה להתמודד עם כמות הפניות הגדולה.

חבר מועצה שאל מהי המדיניות בנוגע לסגירת סניפים.

המפקחת על הבנקים השיבה שסגירת סניפים היא תופעה כלל עולמית שנובעת מכך שלקוחות מגיעים פחות לסניפים ומעדיפים לעשות יותר פעולות מרחוק – באמצעות האפליקציה, האינטרנט או באמצעות מרכז השירות הטלפוני. המפקחת הציגה נתונים שעל פיהם שיעור הסניפים שנסגרו בישראל נמוך בהשוואה בין-לאומית. בין 2011 ל-2017 נסגרו 8% מהסניפים בישראל לעומת ממוצע של 20% בעולם, כשיש מדינות שבהן השיעור הגיע ל-50%. באנגליה, לדוגמה, נסגרו כ-40% מהסניפים. הגורם העיקרי לסגירה של סניפי בנקים בעולם ובישראל הוא ההתפתחות הטכנולוגית המאפשרת לבצע פעולות מרחוק וחוסכת את ההגעה לסניפים. בעקבות השינויים הטכנולוגיים השתנו גם טעמי הלקוחות ורובם מעדיפים שלא להגיע לסניף. המפקחת הדגישה כי הקו המנחה באישור לסגור סניף הוא האחריות כלפי ציבור הלקוחות, לצד בחינת פריסת הסניפים והיעילות, ולכן הסניפים שנסגרו היו בעיקר בערים המרכזיות בהן יש סניפים רבים קרובים זה לזה בעוד שבאזורי הפריפריה כמעט ולא נסגרו סניפים. לדבריה, לאחר תקופה שהתאפיינה בעליית קצב סגירת הסניפים חלה תהליכי צינור. המפקחת ציינה כי ביישובים הערביים שבתוך הקו הירוק חל גידול משמעותי במספר הסניפים בשנים האחרונות.

יו"ר המועצה המינהלית ציין כי לחברי המועצה מקרב הציבור יש הערכה רבה לפעילותו של הפיקוח על הבנקים בכלל ולמפקחת בפרט. עם זאת, אחד מתפקידיה של המועצה הוא לפקח על ניהול תקין ויעיל של הבנק ולכן היא שמה כמטרה לקצץ במספר התקנים במסגרת תוכנית רב-שנתית, כשחלק מהתקנים שיבוטלו יתווספו במקומות אחרים בבנק שבהם הם נחוצים. יו"ר המועצה הדגיש שחברי המועצה ערים לעובדה שפרויקטים חדשים זקוקים לתקנים חדשים וגם לתקציבים, והם סומכים על מנהלי הבנק שידעו כיצד לנהל נכון את המשאבים הניתנים להם.

חבר מועצה שאל מהו תפקידו של בנק ישראל בקשר לפעילותה של הוועדה למינוי דירקטורים. חבר מועצה אחר שאל כמה דירקטורים אמורים להתמנות בבנקים ב-2019.

היועצת המשפטית השיבה כי ב-2019 אמורים להתמנות לא מעט דירקטורים ב-4 בנקים שאין בהם גרעין שליטה, וגם בחברת שב"א. המפקחת על הבנקים הוסיפה שעל כול מקום בדירקטוריון מתחרים כמה מועמדים, שעל הוועדה לבדוק כול אחד מהם.

היועצת המשפטית הבהירה שהוועדה היא ועדה סטטוטורית שהוקמה לצורך איתור ומינוי חברי דירקטוריון בתאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה. זו אינה ועדה של בנק ישראל ופעילותה אינה חלק אינטגרלי מפעילותו, שהרי הבנק אינו יכול ליטול חלק במינוי דירקטורים שהוא מפקח על פעילותם. בנק ישראל מעמיד לרשות הוועדה משאבים, הכוללים גם כוח אדם המסייע לפעילותה. היא הוסיפה כי הנגיד ממנה, רק בהיבט הפורמלי, את חברי הוועדה אך לא בוחר אותם. יושב ראש הוועדה מתמנה על ידי נשיאת בית המשפט העליון ושרת המשפטים. יושב ראש הוועדה ביחד עם הרשות לניירות ערך בוחרים את יתר החברים בוועדה.

חבר המועצה הקודם הציע שהמועצה תיחד דיון לפעילות הוועדה וליחסי הגומלין בינה לבין בנק ישראל. הוא הוסיף כי אומנם התקציב שבנק ישראל מייחד כדי לתמוך בפעילות הוועדה הוא נמוך יחסית, אבל מדובר בנושא עקרוני שלדעתו מחייב דיון.

יו"ר המועצה הציע שהכסף למימון פעילויות כמו זו של הוועדה יהיה בעתודה מסוימת שהשימוש בה יהיה בכפוף לאישור המועצה.

הצגת מסגרות המשאבים – דיון המשך

מנכ"ל הבנק ציין שהצעת התקציב שהוגשה למועצה לקראת הדיון היא השלישית במספר ושיבח את עבודתה של היחידה לתכנון וכלכלה שעמלה על הכנתה. הוא הדגיש כי הקיצוץ בתקציב הבנק הוא אמתי ועמוק. לדבריו, היחידה לתכנון וכלכלה הציעה לחטיבות באילו סעיפים לקצץ כדי להגיע לקיצוץ כולל בשיעור של 5% בתקציב הבנק, שעליו החליטה המועצה. חלק מהחטיבות קיבלו את ההצעות, ותקציבן של האחרות קוצץ באופן רוחבי. התוצאה הכוללת הייתה קיצוץ בשיעור של 5.1% לעומת תחזית הביצוע בתקציב של שנת 2018, שממנה נוכו הוצאות בגין פרויקטים וסעיפים מיוחדים. הקיצוץ הסתכם ב-34 מיליוני ש"ח, מהם כ-17 מיליון בסעיפי הוצאות ו-10 מיליון בסעיפי השקעות. המנכ"ל ציין כי הקיצוץ בתקציב עבור שנת 2019 היה קשה במיוחד, בין השאר לנוכח העובדה שהחטיבות ביקשו מלכתחילה תוספות תקציב. כמו כן, יש הרבה אי ודאות באשר לצורכי כוח האדם הדרושים ב-2019 כדי להתמודד עם משימות חדשות כגון: תפעול המערכת לשיתוף בנתוני אשראי, הבנקאות הקורספונדנטית עם הרשות הפלסטינית, והפעלת הקרן לאזרחי ישראל. לכן, עתודת כוח האדם של המנכ"ל כוללת תקנים שבהם אפשר יהיה להשתמש על פי הצורך. המנכ"ל הדגיש כי לצורך הקיצוץ נעשה מאמץ שלא לפגוע בהתפתחות ובצמיחה של הבנק, ולא לפגוע בפרויקטים שמתנהלים.

חבר מועצה שאל ממה נובע הקיצוץ שנרשם בתקציב ההשקעות.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה ציינה כי מקצת מהקיצוץ משקף פעילויות שנדחו ומרבית הקיצוץ משקפת פעילויות שצומצמו. היא הציגה מספר דוגמאות.

יו"ר המועצה ביקש שרשימת פעילויות ההשקעה שתקציבן קוצץ תועבר לחברי המועצה.

מנכ"ל הבנק ציין כי לקיצוץ העמוק בתקציב יש לצד היתרונות גם חסרונות, שאחד מהם הוא הגבלת גמישות הניהול שלו כמנכ"ל הבנק. כדי להתמודד עם המגבלה הוא ביקש להקים עתודה בהיקף של 5 מ"ח, שהשימוש בכספים שבה יהיה בסמכות הנגיד. המנכ"ל העריך שההנחה של המועצה לקצץ 5% מהתקציב מולאה במקצועיות ובדבקות, והדגיש כי מרבית הקיצוץ היה בסעיפי הוצאות, כדוגמת סעיף הנסיעות לחו"ל, ופחות בסעיפי השקעות.

המשנה לנגיד ציינה כי אחת התועלות שצמחו מהקיצוץ בתקציב הייתה הצורך לערוך סדר עדיפות מוקדם בין המשימות. המבקר הפנימי ציין כי מתקציב היועצים החיצוניים, שהביקורת הפנימית נעזרת בהם מדי פעם כדי לבצע את משימותיה, קוצצו למעשה 34%. הוא הסביר כי לאחר שנכנס לתפקידו הוא ניסה לייצר יכולות לערוך ביקורות גם באמצעות מיקור חוץ ולא רק באמצעות עובדי הביקורת. לדבריו, היועצים החיצוניים שעמם התקשרה הביקורת בעבר, לא הניחו את דעתו. לכן הוא פרסם מכרז חדש שבו נקבע כי התמורה תשולם ליועץ אך ורק אם השלים את המטלה שהוטלה עליו באופן המניח את דעת המבקר הפנימי, לפי אבני דרך שנקבעו מראש. אחד היועצים שזכו במכרז לא יכול היה לממש את זכיותו, מסיבות שונות, עובדה שגרמה לתת-ביצוע ניכר בתקציב היועצים החיצוניים של הביקורת הפנימית לשנת 2018. הואיל והקיצוץ בתקציב שעליו החליטה המועצה היה ביחס לביצוע בתקציב ב-2018, קוצץ תקציב היועצים החיצוניים בכשליש לעומת התקציב המקורי לשנת 2018.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע ציין כי הצמצום בתקציב החטיבה שלו התבטא בצמצום חלק מהפעילויות שחשיבותן נמוכה יותר, שתקציביהן דווקא הלכו ותפחו בשנים האחרונות. למשל, הפורטלים בתוך בנק ישראל. לדבריו, תהליך הקיצוץ היה מאתגר מאוד והעביר מסר חשוב לעובדי הבנק. הוא הוסיף כי הקיצוץ יחייב את החטיבה שלו להמשיך ולעשות את אותם הדברים עם פחות משאבים. אחד האמצעים לכך הוא שיתוף פעולה עם אגף הרכש בפתיחה מחדש של הסכמים, בעיקר בתחום התחזוקה. בהסכמים אלה תנאי ההתקשרות נקבעים למשך מספר שנים. להערכתו, פתיחת הסכמים שכאלה עשויה לחסוך לבנק כסך רב, ועם זאת הבנק ממעט לעשות זאת בהשוואה לגופים עסקיים. אומנם פתיחת הסכמים אינה דבר פשוט, אך היא נכונה וצריכה להיעשות.

חבר מועצה אמר שלנוכח העלות הצפויה של ההסכם הקיבוצי המתגבש בבנק, הקיצוץ בתקציב וההתייעלות בבנק מקבלים משנה תוקף, ולו רק בהיבט הציבורי-תקשורתי.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה ציינה שאומנם תהליך עריכת התקציב לשנת 2019 הייתה מאתגרת לנוכח הקיצוץ שעליו החליטה המועצה שמעביר מסר חשוב לעובדי הבנק. לדבריה, היחידה תפיק לקחים מהתהליך ותיישם אותם בתקציב ל-2020. אחד הלקחים, לדעתה, הוא שהמועצה צריכה למסור לבנק את הקווים המנחים לתקציב מוקדם ככול האפשר. הקיצוץ אומנם חייב את החטיבות לתעדף את משימותיהם, אך למרות זאת יהיו להערכתה בקשות רבות מבעבר להעברות תקציב.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה ציינה כי להחלטת המועצה לקצץ בתקציב היו גם הדים חיוביים בקרב עובדי הבנק. לדבריה, אחד הסיכונים שעשויים להתממש במהלך השנה כתוצאה מהקיצוץ הוא מחסור בתקציב אם שערי החליפין של הדולר והאירו כלפי השקל ימשיכו לעלות. היא הסבירה כי חלק מההתקשרויות של הבנק עם ספקים חיצוניים נקובות במטבעות אלה, וחלק מהתקציב שימש בעבר ככרית ביטחון למקרה של היחלשות השקל כלפיהן.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הוסיפה שגורם סיכון נוסף שעלה כתוצאה מהקיצוץ הוא חוסר במשאבים עבור פרויקטים מסוימים שתקציבם צומצם לכדי מינימום הכרחי. היא הוסיפה שהעברות תקציב הן כלי להתמודד עם התממשות הסיכונים שתוארו.

חבר מועצה שיבח גם הוא את היחידה לתכנון וכלכלה על עבודתה, וציין כי החומרים שהוגשו למועצה לקראת הדיון היו ברורים ושקפו היטב את הבקשות שעלו בדיונים הקודמים. לדעתו, ההחלטה על הקיצוץ בתקציב העבירה מסר חשוב למנהלי החטיבות ולכול מי שעוסק בתקציב. להערכתו הבנק ייטיב להתמודד עם הקיצוץ, ואף לא מן הנמנע שגם ב-2019 יירשם תת-ביצוע בתקציב. הוא שאל 3 שאלות: (1) האם עלויות ההסכם הקיבוצי במתגבש בבנק קיבל ביטוי בעתודת התקציב? (2) האם העובדים שיאיישו את 21 התקנים שנוספו יועסקו בחוזים אישיים. והאם עלותם כלולה בתקציב? (3) מהם הפרויקטים החדשים המתוקצבים בתקציב של לשכת המנכ"ל?

העוזר למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית העיר שעדיין לא התקיים דיון בתוכניות העבודה והתקציב של לשכת המנכ"ל לשנת 2019.

יו"ר המועצה השיב כי אומנם הדיון לא התקיים, אך המידע נמסר לחברי המועצה לקראת הישיבה.

מנכ"ל הבנק השיב לשאלותיו של חבר המועצה: (1) עתודת המועצה כוללת סכום המיועד למימוש ההסכם הקיבוצי המתגבש, למרות שעלותו הסופית טרם התבררה. (2) תוספת כוח האדם מסתכמת ב-21 תקנים ועוד רזרבה בעתודת המנכ"ל. עלות התוספת מתוקצבת ברמת דיוק גבוהה המביאה בחשבון, בין השאר, הנחות לגבי מועדי הגיוס של העובדים אשר יאיישו את התקנים. חלק מהם אולי יועסק בחוזה אישי – אפשרות חדשה על פי ההסכם הקיבוצי המתגבש. (3) המנכ"ל תיאר כמה מהפרויקטים שתוקצבו בתקציב לשכתו.

המשנה לנגיד שיבחה את עבודת הכנת התקציב, וציינה כי העתודות והאפשרות לבצע העברות תקציב במהלך השנה יהיו בעלות חשיבות מיוחדת ב-2019, שהיא שנה מיוחדת הן לנוכח חילופי הנגידים והן לנוכח התפקידים החדשים שיעסיקו את בנק ישראל, לדוגמה הוועדה ליציבות פיננסית.

חבר מועצה שיבח גם הוא את עבודתה המקצועית של היחידה לתכנון וכלכלה שפעלה בלוח זמנים דוחק, ואת היוזמה של יו"ר המועצה להניע מהלך של קיצוץ תקציבי. לדבריו, המסר העיקרי של הקיצוץ הוא שהמנהלים בבנק צריכים לבחון כל הזמן דרכים להתייעלות ולהשתפרות. הוא ציין כי חברי המועצה מודעים להיעדר גמישות מספקת בהיבטים ניהוליים, לדוגמה בניוד עובדים, המקשה על ניהול אופטימלי. הוא הביע תקווה שההסכם הקיבוצי המתגבש יגדיל את הגמישות. הוא ציין כי החברים במועצה מקרב הציבור מוקירים ומעריכים את מקצועיותם של עובדי הבנק.

חבר מועצה אחר הסכים לדברי קודמו, והוסיף כי יש לקיצוץ בתקציב חשיבות רבה הואיל ומדובר בכספי ציבור. הוא ציין את שיתוף הפעולה הפורה בין המועצה המינהלית לבין הנהלת הבנק ועובדיו, שבזכותו מהלך הקיצוץ צלח. הוא הדגיש כי לצד מחויבותו הראשונה במעלה של בנק ישראל לשמור על יציבות המחירים ולעודד את הפעילות הכלכלית, הוא צריך להיות מחויב גם לצמצום פערים חברתיים.

יו"ר המועצה סיכם והודה להנהלת הבנק וליחידה לתכנון וכלכלה על עבודתם המאומצת להביא את התקציב לאישור המועצה, וציין לטובה את הלכידות בקרב חברי המועצה. הוא גם ציין את תרומתה של המשנה לנגיד לדיוני המועצה

ובמיוחד בתקופה שבה עמדה בראשות הבנק. לדבריו, לקיצוץ בתקציב היו שתי מטרות: האחת, לייעל את עבודת הארגון ובכך להגביר את התחושה בקרב העובדים כי יש ערך גדול לעבודתם. הוא הוסיף כי תחושת הסיפוק מהעבודה מתעצמת בארגון כמו בנק ישראל שנהנה מיוקרה רבה, ושהעובדים בו רואים בעבודתם גם מעין שליחות. המטרה השנייה היא לחסוך ככל האפשר בכספי ציבור. גם זאת באמצעות התייעלות וצמצום פעילויות מטה ובירוקרטיה, והגדלת הגמישות הניהולית. יו"ר המועצה ביקש לספק למבקר הפנימי את כול האמצעים הדרושים לעבודתו, הואיל וזו משמשת ככלי ניהולי חשוב בידי הנהלת הבנק והמועצה המינהלית.

חבר מועצה ציין כי לקיצוץ בתקציב יש חשיבות במיוחד בגוף כמו בנק ישראל המטיף לשמירה על משמעת תקציבית, בבחינת נאה דורש נאה מקיים.

החלטות:

1. המועצה מבקשת לקבל סקירה על עבודת המפקחת מול הבנק.
2. המועצה מבקשת מהנהלת הבנק להקצות את המשאבים המתאימים להתמודדות הפיקוח עם איומי הסייבר במערכת הבנקאות.
3. המועצה ממליצה לפיקוח על הבנקים לקדם את אמנת השרות בנוגע לפניות הציבור.
4. המועצה מבקשת לקיים דיון בנושא תקצוב הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים. עד לדיון התקצוב הזמני יהיה מעתודת הנגיד.
5. בהתאם לסעיף 20(א)(3) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, המועצה המינהלית מאשרת את התקציב לפעילות המינהלית של הבנק לשנת 2019.
6. המועצה מסמיכה בזאת את המשנה לנגיד הבנק בתפקידה כמ"מ הנגיד ואת יו"ר המועצה להניח את התקציב האמור על שולחן ועדת הכספים של הכנסת.
7. בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, המועצה המינהלית מאשרת לפרסם את עיקרי תוכנית העבודה של הבנק לשנת 2019, כפי שהוכאו בפניה על ידי הבנק.
8. המועצה מאשרת את שיא כוח האדם בבנק לשנת 2019 בהיקף של 857 משרות.